

HISTORICA OLOMUCENSIA
45–2013

Sborník prací historických
XXXIII

KATEDRA HISTORIE

UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC

Univerzita Palackého v Olomouci
Olomouc 2013

OBSAH

ČLÁNKY A STUDIE

- Lucie Toman
„Historia kacerstva hussowego“ – osudy jednoho příběhu..... 11
- Pavol Miklovič
Humanista Mikuláš Ištvánfi, jeho dielo a význam pre výskum uhorských a českých dejín 23
- Hana Ferencová
Katolíci, papeženci a protestantská Anglie – role Španělů a Francouzů v alžbětinském a raně Stuartovském dramatu..... 37
- Jiří Hofman
Mezi mlýnskými kameny – městská rada jako prostředník mezi olomouckou obcí a švédskou armádou (1642–1650) 63
- Erika Jackuliaková
Cesta k manželskému kompromisu so zretelom na obdobie prvej Československej republiky 85
- Anja Edith Ference
Německý dům v meziválečné Olomouci – spojka mezi německými spolky a ústřední instituce pro péči o německou kulturu 101
- Ivana Koucká
Klasičtí filologové ve vědeckých komisích České akademie věd a umění v protokolech ze schůzí III. třídy v letech 1918–1952 121
- Ivana Bartečková – Ondřej Kolář
Kázeňské záležitosti četnických důstojníků v agendě Generálního velitelství četnictva ve dvacátých letech 20. století 141
- Andrej Tóth
Ústřední politická autorita maďarské menšiny třicátých let 20. století – hrabě János Esterházy (1901–1957) 155

Pavel Kreisinger
*Personální obsazení tzv. protiparašutistického podreferátu IV 2B
 pražské řídicí úřadovny gestapa v letech 1943–1945.
 Pokus o rekonstrukci na základě výpovědi hlavního dešifřanta
 podreferátu IV 2B Karla Schnabla a dalších pramenů* 169

Milan Vyhlídal
*Československo a suezská krize: Příprava československé vojenské jednotky
 na možné nasazení na Sinajském poloostrově*..... 205

Karla Vymětalová
*Kabinet pro studia řecká, římská a latinská
 a jeho mezinárodní aktivity v padesátých a šedesátých letech 20. století*..... 217

Martin Lupčo
*Sondáž do typologie konfliktov medzi gréckokatolíckou
 a pravoslavnou cirkvou v období normalizácie*..... 247

RECENZE

Lukáš Peluněk
 Jordanes:
Gótské dějiny / Římské dějiny.
 Ed. Stanislav Doležal.
 Argo, Praha 2012. 267

Josef Šrámek
 Prchal, Vítězslav a kol.:
*Mezi Martem a Memorií. Prameny osobní povahy k vojenským dějinám
 16.–19. století.*
 Univerzita Pardubice, Pardubice 2011. 271

Jana Burešová
Gender history ve slovenské historiografii
 Dudeková, Gabriela a kol.:
Na ceste k modernej ženě. Kapitoly z dejín rodových vzťahov na Slovensku.
 Veda, Bratislava 2011. 279

Jana Burešová

Šouša, Jiří:

Mezi brázdou a bankovním úvěrem.

O agrárních a peněžních dějinách 19. a 20. století.

Výbor prací k 60. narozeninám.

K vydání připravili Jan Kahuda, Eduard Kubů, Jiřina Juněcová,

Jiří Novotný.

Národní archiv v Praze – Nová tiskárna Pelhřimov,

Praha – Pelhřimov 2012. 283

THE AUTHORS AND SUMMARIES

The Authors and Summaries.....287

ČLÁNKY A STUDIE

„HISTORIA KACERSTWA HUSSOWEGO“ – OSUDY JEDNOHO PŘÍBĚHU¹

Lucie Toman

RESUMÉ

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 16. století dochází v Rzeczpospolité Obojga Narodów k polemické výměně mezi Jakubem Niemojewským, stoupencem konfese Jednoty bratrské, a kanovníkem Benediktem Herbestem. Ve svých spisech tito autoři nově ožívují příběh Husova života a smrti. Oba ho využívají především k odhalení slabých míst protivníka. Herbest jeho prostřednictvím ukazuje na novotu bratrského učení, na jeho kořeny v nedávné minulosti. Co víc, tyto kořeny velmi silně negativizuje. Niemojewský jej obrací v důkaz římské falše, neochoty diskutovat. Stoupenci papeže jsou postaveni do pozice slepých následovatelů nepravého učitele. Historická událost je tak nově interpretována a aktualizována, aby sloužila potřebám pisatele, je způsobem získání legitimacy, ale i způsobem, jak delegitimizovat protivníka. Zároveň se v rámci kratičkových statí věnovaných českému reformátorovi projevují základní názorové postoje autorů k podstatě církve, příčinám náboženského konfliktu a roli náboženské plurality ve společnosti.

SUMMARY

HISTORIA KACERSTVA HUSOVEGO – A LIFE STORY

At the turn of the 1560s and 70s a polemic between Jakub Niemojewski, a devotee of the Unity of the Brethren, and a canon Benedikt Herbest began to arise in the Polish–Lithuanian Commonwealth. These authors newly retrieve a story of Hus' life and death in their writings. Both of them use it to reveal weaknesses of the opponent above all. Herbest shows the newness of the Brethren learning through it, its roots in the recent past. And what is more, he strongly emphasises a negative side of these origins. Niemojewski turns it into the proof of the Roman Catholic falsehood, the unwillingness to discuss. Devotees of the pope are placed into the position of blind followers of the false teacher. That is why a historical event is newly interpreted and updated to serve for requirements of a writer and becomes not only the way to obtain the legitimacy but also to delegitimize an opponent. However, at the same time basic attitudes of authors toward the substance of the Church, causes of religious conflicts and a role of religious plurality in society are displayed through short passages devoted to the Czech reformer.

Key words:

Religious polemic, Polish literature, Reformation, Interpretation of the past, Jan Hus

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Mgr. Lucie Toman
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc

Kanonie premonstrátů Teplá
Knihovna
č. p. 1
364 61 Teplá, Klášter

HUMANISTA MIKULÁŠ IŠTVÁNFI, JEHO DIELO A VÝZNAM PRE VÝSKUM UHORSKÝCH A ČESKÝCH DEJÍN

Pavol Miklovič

RÉSUMÉ

Mikuláš Ištvánfi bol významnou osobnosťou Uhorska pôsobiacou v druhej polovici šesnásteho a v prvých rokoch sedemnásteho storočia. Počas svojho života zastával niekoľko významných funkcií, z ktorých za najvýznamnejšiu sa dá pokladať úrad uhorského propalatína, v rámci ktorého sa aktívne zúčastnil niekoľkých významných posaní. Na sklonku života sa podujal napísať kroniku Uhorských dejín, v ktorej opisuje udalosti rokov 1490–1606, v ktorej čerpal jednak z prác svojich predchodcov, alebo sa opieral aj o svoje vlastné skúsenosti či poznatky. Z pohľadu jeho postavenia je veľký predpoklad, že opisované udalosti sú v značnej miere autentické a pomerne dôveryhodné. Vo svojej práci sa venuje hlavne celouhorskej problematike nevynímajúc aj udalosti z okolitých krajín, ktoré s náplňou diela viac či menej súvisia – ide o udalosti spadajúce predovšetkým do poľského, nemeckého či českého prostredia.

SUMMARY

A HUMANIST MIKULÁŠ IŠTVÁNFI, HIS WORK AND IMPORTANCE FOR THE RESEARCH OF HUNGARIAN AND CZECH HISTORY

Mikuláš Ištvánfi was an outstanding personality in Hungary in the second half of the 16th century and first decades of the 17th century. He held several important functions during his life; one of the most significant could be the post of the vice-palatine because of which he actively participated few important missions. In his declining years, he decided to write a chronicle of Hungarian history, in which he described events in 1490–1606 and drew upon the pieces of work of his predecessors or his own experience and pieces of knowledge. Considering his position, it may be supposed that depicted events are authentic to a certain extent and quite reliable. In his work he is primarily focused on Hungarian questions but also aimed at problems of neighbouring countries that have been connected with his homeland in some way; Polish, German or Czech surrounding have been a matter of concern.

Key words:

Mikuláš Ištvánfi, Hungary in the 16th century, Hungarian historiography, humanistic historiography

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Mgr. Pavol Miklovič
Katedra histórie
Filozofická fakulta
Katolícka univerzita v Ružomberku
Hrabovská cesta 1
034 01 Ružomberok

KATOLÍCI, PAPEŽENCI A PROTESTANTSKÁ ANGLIE – ROLE ŠPANĚLŮ A FRANCOUZŮ V ALŽBĚTINSKÉM A RANĚ STUARTOVSKÉM DRAMATU¹

Hana Ferencová

RÉSUMÉ

Tato studie se zabývá obrazem katolíků, papeženců v raně novověkém anglickém dramatu v letech 1580–1640. Hlavní důraz je kladen na Španěly a Francouze na alžbětinském a raně stuartovském jevišti. I když vytváření španělských a francouzských postav mohlo být motivováno nejrůznějšími důvody, v pozadí stály většinou náboženské příčiny, jelikož pokud byl anglický protestantismus ohrožen, v nebezpečí se cítila celá společnost. Tento článek zkoumá nejrozmanitější role a funkce, jež mohli mít Francouzi a Španělé v divadelních hrách. Alžbětinské drama je představilo v negativním světle, což šlo ruku v ruce s proticizineckou xenofobií a národním patriotismem, a stávali se terčem posměchu. Později byly stejné stereotypní charakteristiky použity k ukázání nedostatků a nedokonalostí v anglickém chování, takže cizinci mohli být vnímáni jako zrcadlo pro Angličany. V raně stuartovských hrách pak bylo možné nalézt i kladný přístup jak k Francouzům, tak ke Španělům.

SUMMARY

*CATHOLICS, PAPISTS AND PROTESTANT ENGLAND –
ROLES OF SPANISH AND FRENCH IN ELIZABETHAN
AND EARLY STUART DRAMA*

This study deals with the image of Catholics, papists in early modern English drama between 1580 and 1640. The main emphasis is put on Spanish and French on the Elizabethan and early Stuart stage. Although the construction of French and Spanish characters could be motivated by various reasons, in the background there were usually the religious causes because when the English Protestantism was put at risk, the whole community felt unsafe. This article examines all the roles and functions that French and Spanish could have on the stage. In Elizabethan drama they were introduced as the bad ones, which went hand in hand with the anti-alien xenophobia and the national patriotism, and became a laughing stock. Later, the same stereotypical characteristics were used to show the shortcomings and imperfections of the English behaviour so that the aliens might be regarded as a mirror to the Englishmen. In the early Stuart plays the positive attitude toward French and Spanish can be found as well.

Key words:

early modern English drama, Elizabethan drama, early Stuart drama, Jacobean drama, Caroline drama, theatre, foreigner, French, Spanish, papist, anticatholicism

Mgr. Hana Ferencová
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc

MEZI MLÝNSKÝMI KAMENY – MĚSTSKÁ RADA JAKO PROSTŘEDNÍK MEZI OLOMOUCKOU OBCÍ A ŠVÉDSKOU ARMÁDOU (1642–1650)¹

Jiří Hofman

RESUMÉ

Kritické situace bývají velmi dobrou látkou ke studiu městského prostředí. Takovou příležitostí může být i válečný konflikt. Zde konkrétně je to případ moravského královského města Olomouce během dlouhé švédské okupace (1642–1650). Na základě rozboru archivních pramenů lze sledovat dvě linie komunikace uvnitř města. Zaprvé, jak městská rada reprezentující celou olomouckou obec vyjednávala se zástupci okupační správy – především se švédským velitelem. Zadruhé, jak purkmistr a rada komunikovala se samotnou městskou obcí. Zásadní otázkou je, zda Olomouc tváří v tvář nepřátelské hrozbě jednala jako jednolitého organizmus, nebo naopak můžeme nalézt náznaky rozkladu proklamované svornosti obce. Ačkoliv zažitý úhel pohledu praví, že Olomouc byla terorizována švédským velitelem a musela do posledního plnit jeho rozkazy, realita se zdá být odlišná a mnohem více založená na vzájemném vyjednávání a kompromisech. V mnoha případech se radě podařilo minimalizovat škody způsobené švédskými vojenskými přítomností.

SUMMARY

*BETWEEN MILLSTONES – CITY COUNCIL AS COMMUNICATION POINT
BETWEEN OLOMOUC COMMUNITY AND SWEDISH OCCUPATION AUTHORITIES
(1642–1650)*

Crisis situations generally are very good cases to study urban organism. One of such situations among others could be a war conflict. We will look at urban society of Moravian city Olomouc during long-term Swedish occupation (1642–1650). Following archive files we will observe two ways of communications. First one – how the city council representing whole city community negotiated with Swedish military authorities (above all with commanding officer). Second one – how the city council communicated dealt with Olomouc community itself. The main question is, how far the city face to face enemy occupation forces figured as one. Or if some signs of disunity could be found. Although the common point of view says, the city was terrorized by the Swedish commander and had to follow his orders, the reality seems to be different since it was more question of two-side dealing and compromises. In many cases, the city council managed to minimize the impact of military presence.

Key words:

Swedes, urban history, Thirty Years War, towns, military history, occupation

Mgr. Jiří Hofman
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc

CESTA K MANŽELSKÉMU KOMPROMISU SO ZRETEĽOM NA OBDOBIE PRVEJ ČESKOSLOVENSKEJ REPUBLIKY

Erika Jackuliaková

RÉSUMÉ

Príspevok zachytáva manželstvo v spleti zákonov, záujmov štátu a Katolíckej cirkvi. Predostretý postoj spoločnosti k manželstvu sme priblížili na základe legislatívnych úprav Československého štátu v oblasti manželského práva. Manželskoprávny vývoj je analyzovaný so zreteľom na obdobie prvej Československej republiky resp. na „manželskú novelu“. Štúdiá odкрýva návrhy, priebeh, problémy, nedostatky, ktoré vznikli s jej zavádzaním a realizáciou, ako aj so snahou odstrániť vzniknuté problémy. Predchádzajúce úpravy a zmeny v oblasti manželského práva od čias Jozefa II. sme stručne analyzovali s cieľom vytvoriť kontinuálny prechod k „manželskej novele“. V poslednej časti sa štúdiá venuje participácii Katolíckej cirkvi na manželskoprávných úpravách.

SUMMARY

A WAY TO A MARRIAGE COMPROMISE ON THE THRESHOLD OF THE FIRST CZECHOSLOVAK REPUBLIC

This contribution shows a marriage in the tangle of law, state's interests and the Catholic Church. The presented attitude of the society towards a marriage has been outlined on the basis of legislative amendments of the Czechoslovak state in the area of the marriage law. The development of the marriage law is analysed with respect to the period the first Czechoslovak Republic, resp. "the marriage amendment". The study reveals bills, the course, difficulties and imperfections, which arouse with its application and realization as well as with the effort to eliminate newly-emerged problems. The previous adjustments and changes in the area of the marriage law from the times of Joseph II have been briefly examined with the goal to make a continual transition to "the marriage amendment". The final part of this article occupies itself with the participation of the Catholic Church in the legislative amendments of the marriage law.

Key words:

Marriage patent, marriage law, Czechoslovak Republic, marriage amendment, separation, revision of family law

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Mgr. Erika Jackuliaková
Katedra histórie
Filozofická fakulta
Katólicka univerzita v Ružomberku
Hrabovská cesta 1
034 01 Ružomberok

NĚMECKÝ DŮM V MEZIVÁLEČNÉ OLMOUCI – SPOJKA MEZI NĚMECKÝMI SPOLKY A ÚSTŘEDNÍ INSTITUCE PRO PÉČI O NĚMECKOU KULTURU

Anja Edith Ference

RESUMÉ

K dějinám Německého domu v Olomouci nebyla dosud vypracovaná samostatná studie. Předložená studie se proto zabývá zrodem myšlenky na postavení olomouckého Německého domu ve druhé polovině 19. století, jeho realizaci v roce 1933 a významem pro německy mluvící obyvatelstvo města především ve dvacátých letech minulého století.

První část studie se zabývá vznikem myšlenky a pokusy o realizaci stavby Německého domu před vypuknutím první světové války. Druhá část tematizuje úsilí německých, kulturně zainteresovaných kruhů olomoucké německé společnosti o uskutečnění projektu na postavení Německého domu v prvním desetiletí po založení první Československé republiky. Kromě toho byly analyzovány význam a funkce avizovaného Německého domu pro společenský a kulturní život olomoucké německé komunity. Závěrečná, třetí část studie se věnuje stavbě Německého domu, s níž se začalo v prosinci 1932, slavnostnímu otevření o rok později a zabývá se i otázkou, zda se pomocí Německého domu podařilo zlepšit stav německé kultury s ohledem na kritizovanou nedostatečnou koordinaci německého kulturního a spolkového života a jejího roztržštění.

ZUSAMMENFASSUNG

DAS DEUTSCHE HAUS IN OLMÜTZ WÄHREND DER ZWISCHENKRIEGSZEIT – MITTLER ZWISCHEN DEN DEUTSCHEN VEREINEN UND ZENTRUM DER DEUTSCHEN KULTURELLEN TÄTIGKEITEN

Zur Geschichte des Deutschen Hauses in Olmütz wurde bisher noch keine eigenständige Studie ausgearbeitet. Die vorliegende Studie beschäftigt sich darum mit der Entstehungsgeschichte des Gedankens der Errichtung eines Deutschen Hauses in Olmütz in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts sowie mit dessen Bau im Jahre 1933 und seiner Bedeutung für die deutschsprachige Bevölkerung der Stadt vornehmlich in den 20er Jahren des letzten Jahrhunderts.

Der Schwerpunkt des ersten Teils der Studie liegt auf der Entstehungsgeschichte des Gedankens der Errichtung eines Deutschen Hauses und auf den Versuchen, dieses Projekt vor Ausbruch des Ersten Weltkrieges umzusetzen. Der zweite Teil thematisiert die Bemühungen der kulturell engagierten deutschsprachigen Kreise in Olmütz um die Verwirklichung des Projektes zur Errichtung eines Deutschen Hauses im ersten Jahrzehnt nach der Gründung der Ersten Tschechoslowakischen Republik. Daneben wurden auch die Bedeutung und die Funktion des geplanten Deutschen Hauses für das gesellschaftliche und kulturelle Leben der deutschsprachigen Kommunität in Olmütz analysiert. Der abschließende dritte Teil der Studie widmet sich der Errichtung des Deutschen Hauses, mit dessen Bau man im Dezember 1932 begann und dessen feierliche Einweihung im Jahr darauf stattfand. Des Weiteren beschäftigt sich dieser Teil mit der Frage, ob es gelang mittels der Errichtung des Deutschen Hauses den Zustand der deutschen Kultur im Hinblick auf die mangelnde Koordination des deutschen Kultur- und Vereinslebens sowie seiner Zersplitterung zu verbessern.

Übersetzt von Anja Edith Ference, M.A., Ph.D.

SUMMARY

THE GERMAN HOUSE IN INTERWAR OLOMOUC – THE CONNECTION AMONG GERMAN SOCIETIES AND THE CENTRE FOR KEEPING GERMAN CULTURE

The history of the German House in Olomouc has not been presented in a separate study yet. That is why the following study deals with the birth of the idea to build the German House in Olomouc in the second half of the 19th century, its realization in 1933 and its meaning for German speaking people in Olomouc primarily in the twenties of the last century.

The first part of this article focuses on the birth of the idea to build the German House and the attempts to realize it before the eruption of the First World War. The second part concentrates on the effort of German culturally involved groups of German society in Olomouc to turn the project of establishment the German House into reality in the first decade after the establishment of the first Czechoslovak Republic. Besides, the meaning and function of the announced German House for the social and cultural life of the German community in Olomouc have been analyzed. The final part of this study examines the building of the German House, which was started in December 1932, the opening ceremony a year later and also answers a question whether the German House has helped to improve the state of the German culture with the respect to the criticized insufficient coordination of the German cultural and society life and its fragmentation.

Key words:

The German Society House, the German House, German societies in Olomouc in 1871–1933, activities of German societies in Olomouc in the first Czechoslovak Republic

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Anja Edith Ference, M.A., Ph.D.
Ústav česko-německých areálových studií a germanistiky
Filozofická fakulta
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Branišovská 31a
370 05 České Budějovice

KLASIČTÍ FILOLOGOVÉ VE VĚDECKÝCH KOMISÍCH ČESKÉ AKADEMIE VĚD A UMĚNÍ V PROTOKOLECH ZE SCHŮZÍ III. TŘÍDY V LETECH 1918–1952

Ivana Koucká

RESUMÉ

Protokoly ze schůzí III. třídy, uložené ve fondu České akademie věd a umění v Masarykově ústavu a Archivu Akademie věd České republiky, patří k nejdůležitějším pramenům pro poznání její činnosti. Cílem článku je jejich analýza ve vymezeném časovém období let 1918–1952 a charakteristika působení klasických filologů zejména ve stálých prováděcích komisích organizujících vědecké úkoly třídy. Od roku 1897 fungovala *Komise pro vydávání Bibliotéky klasiků řeckých a římských*, přejmenovaná v roce 1943 na *Komisi pro vydávání řecké a latinské knihovny*. Velmi detailní informace protokoly podávají o *Komisi pro slovník středověké latiny*, která se ustavila v souvislosti se zapojením do Mezinárodního svazu akademií (Union académique internationale) v roce 1931. Ve stejném roce byla založena i *Komise pro Corpus vasorum antiquorum* s úkolem vydat edici antických váz a jejich zlomků v československých sbírkách. Z klasických filologů nejvíce na práci vědeckých komisí participovali prof. František Groh, od počátku třicátých let 20. století prof. Antonín Salač a od konce třicátých let prof. Bohumil Ryba.

SUMMARY

*CLASSICAL PHILOLOGISTS IN RESEARCH COMMITTEES
OF THE CZECH ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
IN REPORTS FROM MEETINGS OF THE THIRD CATEGORY
IN 1918–1952*

Reports from meetings of the third category, stored in funds of the Czech Academy of Sciences and Arts in the Masaryk Institute and the Archive of the ASCR, belong among the most fundamental sources for understanding of its activities. The aim of this article is its analysis in a given period 1918–1952 and characteristics of classical philologists' work, especially in permanent executive committees organising research projects of the category. Since the birth of the Academy in 1890, the Committee for Publishing of Bibliotheca of Greek and Roman Classics has been in operation, in 1943 the name was transformed into the Committee for Publishing of Greek and Latin Bibliotheca. Reports provide pretty detailed information about the Committee on Medieval Latin Dictionary, which was established because of the connection into the International Academy Union (Union académique internationale) in 1931. At the same year the Committee on Corpus Vasorum Antiquorum originated with a goal to publish an edition of ancient vases and their fragments in Czechoslovak collections. As regards classical philologists, prof. František Groh has participated the most on the research committees' work and since 1930s also prof. Bohumil Ryba and prof. Antonín Salač.

Key words:

The Czech Academy of Sciences and Arts, classical philologists, the Committee for Publishing of Bibliotheca of Greek and Roman Classics, the Committee on Medieval Latin Dictionary, the Committee on Corpus Vasorum Antiquorum

Translated by Mgr. Hana Ferencová

PhDr. Ivana Koucká
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc

KÁZEŇSKÉ ZÁLEŽITOSTI ČETNICKÝCH DŮSTOJNÍKŮ V AGENDĚ GENERÁLNÍHO VELITELSTVÍ ČETNICTVA VE DVACÁTÝCH LETECH 20. STOLETÍ

Ivana Bartečková – Ondřej Kolář

RESUMÉ

Článek pojednává o nejčastějších typech kázeňských provinění důstojníků československého četnictva a o způsobech jejich řešení. V období dvacátých let, na něž je výzkum zaměřen, se lze nejčastěji setkat s případy nevhodného vyjadřování či vystupování důstojníků, zejména ve vztahu k podřízeným. Předmětem vyšetřování se nezřídka stávalo též politické a národnostní smýšlení konkrétních jednotlivců, stejně jako jejich chování v době před rokem 1918; v podobných případech se obvinění nezřídka ukazovala jako nepodložená nebo neprůkazná. K méně běžným jevům patřily pochybné ekonomické aktivity důstojníků. Tresty byly obvykle poměrně mírné a zpravidla nemávaly výrazný vliv na další kariéru provinilce.

SUMMARY

*DISCIPLINARY PROBLEMS OF GENDARMERIE OFFICERS
IN PAPERWORK OF THE GENDARMERIE GENERAL COMMAND
IN 1920S*

The article deals with the most frequent disciplinary problems of Czechoslovak gendarmerie officers and the ways of their solution. The research focuses on the period of twenties when it is possible to frequently meet the cases of officers' unbecoming behaviour, primarily in the relationship towards subordinates. The political and national thoughts of concrete individuals as well as their behaviour have often become the subject of investigation before 1918; however accusations in such cases have appeared to be proofless or inconclusive. Economic activities of officers have belonged to the less common phenomena. Punishments have been usually quite low and ordinarily have not had considerable influence on a future career of an offender.

Key words:

Czechoslovakia, security forces, gendarmerie, general commander of gendarmerie, Karel Vyčítal (general of gendarmerie), Josef Ježek (interior minister), gendarmerie officers, disciplinary problems, military judiciary, interpellation

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Mgr. Ivana Bartečková
735 71 Dětmarovice 1044

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.
Slezské zemské muzeum – Památník II. světové války
746 63 Hrabyně 192

ÚSTŘEDNÍ POLITICKÁ AUTORITA MAĎARSKÉ MENŠINY TŘICÁTÝCH LET 20. STOLETÍ – HRABĚ JÁNOS ESTERHÁZY (1901–1957)

Andrej Tóth

RÉSUMÉ

Hrabě János Esterházy se v první polovině třicátých let 20. století stal jedním z vůdčích politických osobností maďarské menšiny v Československu. V roce 1932 byl zvolen do čela jedné ze dvou maďarských menšinových parlamentních stran, Zemské křesťansko-socialistické strany, v roce 1935 usedl do lavic poslanecké sněmovny Národního shromáždění a v roce 1936 se stal výkonným předsedou Sjedenčené maďarské strany (Egyesült Magyar Párt; EMP). I díky jeho vlivu zákonodárci obou maďarských menšinových politických stran v prosinci 1935 poprvé nezažili při volbě prezidenta republiky negativistické stanovisko a hlasovali pro Edvarda Beneše. V září 1936 prezident Beneš nabídl Esterházymu post ministra bez portfeje, Esterházy však vstup do vlády odmítl. Měl nemalou zásluhu na tom, že v době vyhrocené vnitropolitické krize první republiky na sklonku léta a podzimu 1938 nebyla československá vláda na rozdíl od sudetoněmeckých oblastí nucena vyhlásit na maďarskojazyčném území výjimečný stav. Byl jediným poslancem Sněmu Slovenské republiky, který 15. května 1942 nehlasoval pro návrh ústavního zákona legalizujícího deportaci slovenských Židů. Po druhé světové válce byl odsouzen „in contumaciam“ Národním soudem v Bratislavě k trestu smrti provazem za vlastizradu. Zemřel v roce 1957 ve věznicí na Mírově.

SUMMARY

THE MAIN AUTHORITY OF THE HUNGARIAN MINORITY IN 1930S – COUNT JÁNOS ESTERHÁZY (1901–1957)

Count János Esterházy became one of the leading political figures of the Hungarian minority in Czechoslovakia in 1930s. In 1932 he was elected a leader of one of two Hungarian parliamentary minority parties, the Provincial Christian-Socialist Party. In 1935 he took a seat in Chamber of Deputies of National Assembly and in 1936 he became an executive chairman of the United Hungarian Party (Egyesült Magyar Párt; EMP). Also thanks to his influence, legislators of both Hungarian parliamentary minority parties did not adopt a negative attitude towards the presidential election for the first time and voted for Edvard Beneš in December 1935. President Beneš offered a post of a minister without portfolio to Esterházy in September 1936; however, Esterházy rejected to enter into the government. He had considerable credit that the Czechoslovak government contrary to Sudeten German areas was not forced to proclaim a state of emergency in Hungarian speaking territories during the acute domestic political crisis of the First Republic at the close of summer and in autumn 1938. He was the only deputy of the Assembly of the Slovak Republic which did not vote for the constitutional bill making legal the deportation of Slovak Jews on 15 May 1942. After the Second World War he was sentenced to death by hanging for treason “*in contumaciam*” by the National Court in Bratislava. He died in Mírov prison in 1957.

Key words:

History, 20th century, politics, Czechoslovakia, Hungarian minority, János Esterházy

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Mgr. et Mgr. Andrej Tóth, Ph.D.
Ústav středoevropských studií
Fakulta veřejných politik
Slezská univerzita v Opavě,
Hradecká 665/17
746 01 Opava

**PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ TZV.
PROTIPARAŠUTISTICKÉHO PODREFERÁTU
IV 2B PRAŽSKÉ ŘÍDÍCÍ ÚŘADOVNY
GESTAPA V LETECH 1943–1945. POKUS
O REKONSTRUKCI NA ZÁKLADĚ VÝPOVĚDÍ
HLAVNÍHO DEŠIFRANTA PODREFERÁTU IV
2B KARLA SCHNABLA A DALŠÍCH PRAMENŮ**

Pavel Kreisinger

RESUMÉ

Materiálová studie se zabývá tzv. protiparašutistickým podreferátem IV 2b pražské řídicí úřadovny gestapa v letech 1943–1945, přičemž se soustředí na personální obsazení tohoto referátu. V úvodní části jsou nastíněny okolnosti velké reorganizace všech řídicích úřadoven gestapa, v důsledku které tento podreferát vznikl, respektive přetrafoval se ze speciálního referátu SBF založeného v roce 1942 po atentátu na R. Heydricha. Na základě rozsáhlých výpovědí hlavního dešifranta podreferátu IV 2b K. Schnabla (1911–?) a dalších pramenů bylo sestaveno osm rozsáhlých tabulek, které přehledně zachycují strukturu a obsazení tohoto referátu, ale také poválečné osudy jednotlivých zaměstnanců.

Studie obsahuje rovněž biogram K. Schnabla, který byl po válce dopaden a jako válečný zločinec odsouzen Mimořádným lidovým soudem v Praze na 25 let těžkého žaláře. Podobný osud čekal i některé Schnablovy kolegy, což opět ukazují tabulky a také tři samostatné grafy.

SUMMARY

THE PERSONNEL COMPOSITION OF THE ANTI-PARACHUTIST SUBSECTION IV 2B OF THE PRAGUE GESTAPO COMMAND OFFICE IN 1943–1945.

THE ATTEMPT FOR THE RECONSTRUCTION ON THE BASIS OF THE TESTIMONY OF THE CHIEF SUBSECTION IV 2B DECIPHERER KARL SCHNABL AND THE OTHER SOURCES

The study deals with so-called anti-parachutist subsection IV 2b of the Prague Gestapo Command Office in 1943–1945 and primarily concentrates on a personnel composition of this section. The opening part introduces circumstances of the large reorganization of all command offices of the Gestapo with the consequence of the subsection's establishment, resp. its transformation from the special section SBF established in 1942 after the attempt on R. Heydrich's life. On the basis the detailed testimony of the chief subsection IV 2b decipherer K. Schnabl (1911–?) and other sources, eight charts, which transparently show not only a structure and personnel composition of this subsection but also post-war fortunes of each employee, have been compiled. The article also contains a biogram of K. Schnabl who was apprehended after the war and condemned to 25 years in jail as a war criminal by the Extraordinary People's Court in Prague. The similar fate waited for some of Schnabl's colleagues, which is also shown in charts and three graphs as well.

Key words:

The Gestapo Prague Command Office, section SBF, subsection IV 2b, chief decipherer K. Schnabl (1911–?), Willy (Willi) Leimer (1912–1945?), personnel composition

Translated by Mgr. Hana Ferencová

PhDr. Pavel Kreisinger
Ústav pro studium totalitních režimů
Siwiecova 2
130 00 Praha 3

ČESKOSLOVENSKO A SUEZSKÁ KRIZE: PŘÍPRAVA ČESKOSLOVENSKÉ VOJENSKÉ JEDNOTKY NA MOŽNÉ NASAZENÍ NA SINAJSKÉM POLOOSTROVĚ

Milan Vyhlídal

RESUMÉ

Uvedená práce se zabývá úlohou Československa v době Suezské krize. Přichází tedy především s nástinem vzájemných vztahů (hlavně ve vojenské oblasti) v období těsně předcházejícím krizi a v následné válce. Stručně informuje o zbrojních dodávkách a činnosti vojenských instruktorských skupin s dalším výhledem do budoucna. Jádrem předloženého materiálu pak informuje o výstavbě československého praporu pro potřeby „akce Organizace spojených národů k zastavení válečných operací v Egyptě“. Vše je následně v rámci možností zasazeno do širšího rámce tehdejšího světového dění.

SUMMARY

*CZECHOSLOVAKIA AND THE SUEZ CRISIS:
THE PREPARATION OF A CZECHOSLOVAK TROOP
FOR POSSIBLE SERVICE ON THE SINAI PENINSULA*

The article deals with the role of Czechoslovakia in the period of the Suez Crisis. It comes with the outline of mutual relations (especially in the military area) before the crisis and during this war. It briefly discusses shooting supplies and activities of military instructor groups with future prospects. The core of this study informs a reader about the establishment of the Czechoslovak battalion for needs of the United Nations' action to stop military operations in Egypt. All events are put in broader context of the world history at that time.

Key words:

Czechoslovakia, the Soviet Union, the Suez Crisis, shooting supplies, UN, the 80th Rifle Battalion

Translated by Mgr. Hana Ferencová

Mgr. Milan Vyhřídál
Archiv bezpečnostních složek
Siwecova 2
130 00 Praha 3

KABINET PRO STUDIA ŘECKÁ, ŘÍMSKÁ A LATINSKÁ A JEHO MEZINÁRODNÍ AKTIVITY V PADESÁTÝCH A ŠEDESÁTÝCH LETECH 20. STOLETÍ

Karla Vymětalová

RESUMÉ

Kabinet pro studia řecká, římská a latinská jako vědecký ústav ČSAV začal od poloviny padesátých let 20. století postupně navazovat pravidelné pracovní kontakty se zeměmi socialistického bloku (SSSR, NDR, PLR, MLR, Rumunsko, Bulharsko) i marxisticky orientovanými badateli ze Západu (prof. G. Thomson). Spolupráce, orientovaná na nadnárodní projekty (CIL, TIR aj.), byla vázána zejména na aktivity jednotlivých odborných pracovníků Kabinetu (např. dr. L. Vidman). Na přípravné konferenci v Liblicích roku 1957 pak byly položeny základy mezinárodní spolupráce badatelů ve vědách o starověku na bázi lidově demokratických států, jejichž platformou se staly jednak v pravidelných intervalech pořádané konference, jednak od roku 1960 vydávaný sborník *Eirene*, jenž – zaštitěn stejnojmenným mezinárodním komitétem složeným ze zástupců lidově demokratických států – byl významným pro publikování výsledků bádání ve vědách o starověku v rámci socialistických zemí. Vyvrcholení aktivit Kabinetu i jiných pracovišť zabývajících se antikou byla zcela určitě konference pořádaná roku 1966 v Brně *Antiquitas Graeco-Romana ac tempora nostra* jako do té doby největší mezinárodní konference o vědách o starověku pořádaná v poválečném socialistickém Československu.

SUMMARY

THE CABINET FOR GREEK, ROMAN AND LATIN STUDIES AND ITS INTERNATIONAL ACTIVITIES IN 1950S AND 1960S

The Cabinet for Greek, Roman and Latin Studies was established in 1952 (officially, it has been running since 1 Jan 1953) as one of the research departments of newly founded ASCR. It has been perceived such as a highly specialized institute, the only one of this sort in the republic, dealing with Ancient history and also Latin studies in the era of the Middle Ages and Humanism and its influence on the Czech culture. As regards complicated international relations in the described period, a research cooperation of the Cabinet has been orientated (with some exceptions) especially on countries and research institutes of the socialist bloc. Their specialists have decided to establish an international committee at a conference held by the Cabinet in April 1957 in Liblice, which would organize and coordinate a research work of scientists from the socialist countries. The committee, lately named after the homonymous collection Eiréné, has met during international conferences organized by individual member states at an interval of one or two years. A so-called climax of committee's activities was a great international conference with the participation of western researchers that was given in April 1966 in Brno under the name *Antiquitas Graeco-Romana ac tempora nostra*. Its responses have influenced a perspective on Ancient period of the general laic public and also leading political authorities in Czechoslovakia for a long time.

Key words:

The Czechoslovak Academy of Sciences, the Cabinet for Greek, Roman and Latin Studies, Classical Philology, Ancient history, the International Committee Eiréné, the collection Eiréné

Translated by Mgr. Hana Ferencová

PhDr. Karla Vymětalová
Ústav historických věd
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Slezská univerzita v Opavě
746 01 Opava

SONDÁŽ DO TYPOLÓGIE KONFLIKTOV MEDZI GRÉCKOKATOLICKOU A PRAVOSLÁVNOU CIRKVOU V OBDOBÍ NORMALIZÁCIE

Martin Lupčo

RESUMÉ

Hlavným cieľom štúdie je typologizácia konfliktov medzi gréckokatolíckou a pravoslávnu cirkvou v období normalizácie. Vzhľadom na fakt, že po obnove katolíckej cirkvi byzantského obradu v roku 1968 nedošlo medzi gréckokatolíckou a pravoslávnu cirkvou ku kompromisu, resp. k dohode o rozdelení majetku, majetkové a právne vzťahy sa ešte viac vyostřili. Vyústili prevažne do miestnych konfliktov, ktoré by sme mohli vo všeobecnosti rozdeliť podľa povahy na násilné a nenásilné. Do prvej skupiny patrili prevažne incidenty, ktoré začínali najprv slovnými urážkami, neskôr prerástli do narušovania osobnej a domovej slobody, a v niektorých prípadoch končili ublížením na zdraví, ba aj smrťou. Druhá skupina skôr zahŕňala rozpory nenásilnej povahy (politického a personálneho charakteru). Dovolíme si tvrdiť, že príspevok ako prvý svojho druhu poukazuje na jednotlivé náboženské konflikty, ktoré aj bližšie typologizuje podľa povahy. Nóvum v tomto prípade predstavuje sondáž do typológie konfliktov medzi jednotlivými konfesiami od šesťdesiatych do deväťdesiatych rokov 20. storočia.

SUMMARY

THE PROBING INTO THE TYPOLOGY OF CONFLICTS BETWEEN THE GREEK CATHOLIC AND ORTHODOX CHURCH DURING NORMALIZATION

The main aim of the thesis is the typology of conflicts between the Greek Catholic and Orthodox Church during normalization. After the restoration of Catholic Church's Byzantine Rite in 1968, the compromise between Greek Catholic and Orthodox Church did not come respectively an agreement on the division of assets, their property and legal relations got worse or even more. These relations resulted mainly in local conflicts that could be broadly classified according to the nature as the violent and non-violent. The first group were mainly incidents that started first with verbal insults, later grew into a disturbing personal domicile, and in some cases have resulted in bodily injury or even death. The second group included contradictions rather of peaceful nature (political and personal character). We dare to say that the contribution as the first of its kind focuses on the religious conflicts which are even more classified by nature. Novelty in this case is probing into the typology of conflict between the various confessions from the sixties to the nineties of 20th century.

Key words:

Byzantine Catholic Church, Incident, The communist regime, Orthodox Church, 20th century

PhDr. Martin Lupčo, Ph.D.
Katedra histórie
Filozofická fakulta
Katolícka univerzita
Hrabovská cesta 1
034 01 Ružomberok

THE AUTHORS AND SUMMARIES

Mgr. Ivana Bartečková

Ivana Bartečková is a student of the Department of History at the Philosophical Faculty of Palacký University in Olomouc where she focuses on modern history of Silesia as well as security and political issues in Czech and Czechoslovak history of the 20th century.

*Disciplinary Problems of Gendarmerie Officers
in Paperwork of the Gendarmerie General Command in 1920s*

The article deals with the question of disciplinary problems in officer corps of Czechoslovak gendarmerie, describes individual categories of the most frequent disciplinary problems and examines the ways of their solution on concrete examples.

Anja Edith Ference, M.A., Ph.D.

Anja Edith Ference, M.A., Ph.D. studied General History at the Martin-Luther Halle-Wittenberg University in Halle (Germany) where she was also awarded a title of magister atrium (M. A.). She successfully graduated in the doctoral programme Historical Sciences, in the field of study Czech History at the Department of History at the Philosophical Faculty of the Palacký University in Olomouc and in October 2012 defended a dissertation called “The German Theatre, Musical, Singing and Artistic Societies in Olomouc in 1918–1938” and obtained a title PhD. The author concerns herself especially with the Czech-German relations in the 19th and 20th century as well as the questions of societies and society life. Currently, she is employed as a foreign lecturer of the organization DAAD at the Institute for Czech-German Studies and German Philology of the Faculty of Philosophy, the University of South Bohemia in České Budějovice.

*The German House in Interwar Olomouc –
the Connection among German Societies
and the Centre for Keeping German Culture*

The German Society House, often referred such as the German House, was built in Olomouc in 1933. However, the effort to establish this house may be traced back to the early 1870s. That is why this study deals with the birth of

the idea to build the German House and the effort to realize it, resp. its later establishment at the beginning of 1930s, as well as the function and meaning of the German Society House for German speaking people in Olomouc at that time.

Mgr. Hana Ferencová

Mgr. Hana Ferencová studied History and English Philology at the Philosophical Faculty of Palacký University in Olomouc. She is currently an internal doctoral student of the Department of History at the Palacký University. She is interested in early modern history, primarily the history of England, English drama and travellers.

Catholics, Papists and Protestant England – Roles of Spanish and French in Elizabethan and Early Stuart Drama

This study deals with the image of the Catholics, papists in early modern English drama between 1580 and 1640. The main emphasis is put on Spanish and French in the Elizabethan and early Stuart plays and the roles, which they had on a stage. The article is also focused on the causes that led to the construction of these characters in the English theatre.

Mgr. Jiří Hofman

The author is a doctoral student at the Department of History of Palacký University in Olomouc. In his research he is interested in mutual contacts of army and citizens' background in early modern period. His doctoral thesis examines the impact of the Thirty Years War on dowry towns.

Between Millstones – City Council as Communication Point between Olomouc Community and Swedish Occupation Authorities (1642–1650)

The study deals with the situation in Olomouc occupied by Swedes in 1642–1650. It is focused on the mutual communication between the commander of the local fort and the city council, respectively between the city council and the community of Olomouc. It is shown that in reality, Swedes have not been the absolute rulers of the city and the council possessed enough possibilities to adjust their demands.

Mgr. Erika Jackuliaková

The author is a student in the second year of the doctoral studies at the Catholic University in Ružomberok. She focuses on the perception of marriage itself with the emphasis on the attitude of the Catholic Church towards a civil marriage at the second half of the 19th century and the first half of the 20th century.

*A Way to a Marriage Compromise on the Threshold
of the First Czechoslovak Republic*

The contribution deals with historical and social development of the institution of marriage outlined on the basis of legislative amendments of the marriage law. The goal is to outline the changing and developing opinion on the institution of marriage, its sacramental as well as legal character. The source may be found already in the Joseph II's Marriage Patent and through the duty of civil marriage in Hungary, the changes in a socially respected and dominant church marriage are followed. The core of the text is composed of the analysis of the established facultative marriage of the Czechoslovak state, which propagates an idea of the compromise. On the example of the press at those times, the closing part focuses on the interest of the Catholic Church to participate in legislative amendments of the marriage law.

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Ondřej Kolář graduated at the Department of History at the Philosophical Faculty of Palacký University in Olomouc where he finished his doctoral studies in 2012. He currently works as a curator in the Silesian Museum in Opava. He deals with political and military history of Central Europe in the 19th and 20th century, especially issues of public security and criminalistics.

*Disciplinary Problems of Gendarmerie Officers
in Paperwork of the Gendarmerie General Command in 1920s*

The article deals with the question of disciplinary problems in officer corps of Czechoslovak gendarmerie, describes individual categories of the most frequent disciplinary problems and examines the ways of their solution on concrete examples.

PhDr. Ivana Koucká

Ivana Koucká is currently teaching ancient history at the History department of Palacký University in Olomouc. She focuses her work on the history of Athens in the 5–4th century B. C., ancient historiography and modern historiography of antiquity. She has published several articles about major representatives of classical studies in Czechoslovakia.

Classical Philologists in Research Committees of the Czech Academy of Sciences and Arts in Reports from Meetings of the Third Category in 1918–1952

The main purpose of this article is to analyze reports from meetings of the third category of the Czech Academy of Sciences and Arts and to characterize classical philologists' work in their research committees. Reports from 1918–1952 record especially activities of the Committee for Publishing of Bibliotheca of Greek and Roman Classics (prof. František Groh), show the establishment and work of the Committee on Medieval Latin Dictionary (prof. Bohumil Ryba) in detail and also mention the Committee on Corpus Vasorum Antiquorum (prof. Antonín Salač).

PhDr. Pavel Kreisinger

He studied History at the Faculty of Arts of the Masaryk University in Brno. Since 2011 he has been an external doctoral student at the Department of History of the Palacký University. He passed a doctorate viva examination in 2012. He is interested in the Czechoslovak foreign resistance movement in the West front, representatives of the Nazi repressive apparatus in the Protectorate of Bohemia and Moravia and Czech-Australian relations in the 20th century. He is the author of the monograph called *Brigádní generál Josef Bartík. Zpravodajský důstojník a účastník prvního i druhého československého odboje*.

The Personnel Composition of the Anti-parachutist Subsection IV 2b of the Prague Gestapo Command Office in 1943–1945. The Attempt for the Reconstruction on the Basis of the Testimony of the Chief Subsection IV 2b Decipherer Karl Schnabl and the Other Sources

The study deals with personnel of so-called anti-parachutist subsection IV 2b of the Prague Gestapo Command Office in 1943–1945. On the basis of the detailed testimony of the chief subsection decipherer Karl Schnabl (the article also contains his biogram) and other sources, a detailed alphabet list of the subsection members has been compiled (seven charts in the appendix), which may serve as a tool for a further research.

PhDr. Martin Lupčo

PhDr. Martin Lupčo, a graduate in History and Social Sciences. After the successful passing of doctorate viva examination in History at the Faculty of Humanities of Matej Bel University in Banská Bystrica, he currently continues in internal postgraduate study at the Department of History at the Philosophical Faculty of the Catholic University in Ruzomberok. The object of his interest is ecclesiastical history of Slovakia in the 20th century, especially Greek Catholic and Orthodox Church history, and the solution of the Jewish question.

The Probing into the Typology of Conflicts between the Greek Catholic and Orthodox Church during Normalization

This article deals with the typology of conflicts between the Greek Catholic and Orthodox Church during normalization. The study refers to individual religious conflicts which closer analyse incidents of both natures – violent and non-violent. The contribution of this article is writing of Greek Catholic and Orthodox Church history in 1969–1989, which has been incomplete or respectively missing in Slovak historiography until now.

Mgr. Pavol Miklovič

The author of this article is a doctoral student at the Department of History of the Philosophical Faculty, the Catholic University in Ružomberok. He studied History and Classical Languages and currently, he focuses on Hungarian humanism and book history.

*A Humanist Mikuláš Ištvánfi, His Work and Importance
for the Research of Hungarian and Czech History*

This article deals with the personality of Mikuláš Ištvánfi who entered with his chronicle work into Hungarian history. The emphasis is laid on his life which brought him to writing of Hungarian kingdom's history, the analysis of his work as well as its importance which has not only for the research of the Hungarian but also the Czech historiography during the period of humanism in the 16th and first decades of the 17th century.

Mgr. Lucie Toman

Mgr. Lucie Toman graduated in History and Polish Philology at the Philosophical Faculty of Palacký University in Olomouc. She is currently a doctoral student at the Department of History of this university. She works as a librarian in the Historical library of the Canonry of Premonstratensians in Teplá. She occupies herself with early modern ecclesiastical history of Central Europe, especially history of the Unity of the Brethren in the Polish-Lithuanian Commonwealth.

Historia Kacerstva Husovego – a Life Story

At the turn of the 1560s and 1570s a polemic between Jakub Niemojewski, a devotee of the Unity of the Brethren, and a canon Benedikt Herbest began to arise in the Polish-Lithuanian Commonwealth. These authors newly retrieved a story of Hus' life and death in their writings. This study tries to show on this example how the legitimacy of the Church may be established and primarily delegitimized through the interpretation of historical events and also how these events are updated and commented to talk in favour of writers.

Mgr. et Mgr. Andrej Tóth, Ph.D.

He is primarily focused on bilateral and multilateral relations and national minority matters in Central Europe, especially in the interwar period. Currently, he works at the Institute of Central European studies of the Faculty of Public Policies, at Silesian University in Opava and is employed as an outside worker at the Department of Economic History of the Faculty of Economics, at the University of Economics in Prague.

*The Main Authority of the Hungarian Minority in 1930s –
Count János Esterházy (1901–1957)*

The study deals with one of the most prominent authorities of the Hungarian political minority stage in the First Czechoslovak Republic, especially in the second half of 1930s, Count János Esterházy. The article summarizes the basic biographical facts, his ascent into the lead of the Hungarian political minority stage in the first third of thirties, his political programme, his activity in National Assembly as well as negotiations with chief representatives of the state in the second half of thirties. Neither the summary of his political activities in the independent Slovak Republic, nor his miserable fate after the Second World War are omitted.

Mgr. Milan Vyhliđal

He graduated in History at the Faculty of Arts of the Masaryk University in Brno. Currently, he is a doctoral student at the Department of History of the Philosophical Faculty, the Palacký University in Olomouc.

*Czechoslovakia and the Suez Crisis:
The Preparation of a Czechoslovak Troop
for Possible Service on the Sinai Peninsula*

The article deals with the role of Czechoslovakia in the period of the Suez Crisis. The climax can be found in the establishment of the Czechoslovak battalion for the international contingent under the patronage of the United Nations.

PhDr. Karla Vymětalová

Karla Vymětalová is employed at the Institute of Historical Sciences, at the Faculty of Philosophy and Science of the Silesian University in Opava. She occupies herself with a history of Ancient Rome, a history of Classical Philology in the 19th and 20th century and a role of Latin at the given period.

*The Cabinet for Greek, Roman and Latin Studies
and its International Activities in 1950s and 1960s*

The study deals with one of the sections of ASCR – the Cabinet for Greek, Roman and Latin Studies on the basis of archival sources stored in the Masaryk Institute and Archives of the ASCR. The main emphasis is given on its international research activities that have been predominantly concentrated on the cooperation with colleagues from the socialist bloc (the International Committee Eiréné, the collection Eiréné, the cooperation with all academies of sciences on mutual research projects etc.). The time limit of this study is defined by a year of the establishment of the Cabinet (1952) and a year 1966 when a great international conference “*Antiuitas Graeco-Romana ac tempora nostra*” was organized in Brno.

Translated by Mgr. Hana Ferencová